

Doelen Stellen

Samenvatting van de statements bij doelen stellen.

Ad. 1.0 Waar wil je over 5 jaar of 10 jaar zijn? Aan het werk? Studerend? En wat dan en hoe dan? Maak het niet te ingewikkeld, maar leg het wel vast op papier.

Ad. 1.0.1 Probeer een realistisch plan te maken en laat het vooral het plan van de statushouder zijn en niet van de vrijwilliger.

Ad. 1.0.2 Deel het jaar in, in overzichtelijke delen en ga telkens na of de doelen gehaald zijn en/of er aanpassingen nodig zijn.

Ad. 1.1 Schroom niet om allerlei alternatieve communicatie mogelijkheden te gebruiken en doe als dat zo uitkomt hele simpele leuke dingen.

Ad. 1.2 Voer de inhoud van het spoorboekje op als de taal dat toelaat, oriënteer je breed samen met de statushouder, stippel een toekomst uit, hetzij voor werk hetzij voor onderwijs.

Ad. 1.3 Verleg aan het eind van de inburgering de betrokkenheid van taal naar toekomst.

Ad. 1.4 Richt je betrokkenheid tot de statushouder op zelfstandigheid van de statushouder.

Ad. 1.5 Als een gezinshereniging aanstaande is, praat daar dan veel over en probeer een realistisch beeld neer te zetten bij de statushouder, om stress en teleurstellingen te voorkomen.

Ad. 2.0 Het is van belang niet te lang te wachten met het begin van de inburgeringscursus.

Ad. 2.1 Het is de bedoeling dat ze de participatie activiteiten noteren in een klein boekje.

Ad. 2.2 Ga met de statushouder na wat zijn onderwijs niveau in eigen land is en waar hij hier in Nederland na de NT2 naar toe wil. Maak een soort lange termijn planning (meer dan 3 jaar). Vul het "Het spoorboekje" hiermee aan.

Ad. 2.3 Maak, als hulpmiddel, samen met de statushouder een CV en vul die steeds aan met de vaardigheden die hij/zij in Nederland heeft opgedaan.

1 Aan de slag met "Het spoorboekje".

Er zijn lange termijn doelen en korte termijn doelen. Eerdere immigratie golven hebben aangetoond dat de statushouders zelden terug gaan naar het land van herkomst. Ongeacht de situatie daar. Stel je dus in op een lang verblijf, of gewoon dus een toekomst in Nederland.

1.0 Een plan maken

De contact persoon bij de gemeente heeft als begeleidingsdoelstelling voor de statushouder, dat deze of naar werk of naar opleiding gaat. Naast het leren van de taal en de participatie, wordt ook vaak gekeken naar mogelijkheden van vrijwilligers werk, als onderdeel van de inburgering in Nederland. Het vrijwilligerswerk is niet altijd passend bij het doel van de statushouder. Let daar op. De statushouder heeft vaak geen idee van wat hij/zij kan of wil, wat hij wel of niet moet accepteren, is vaak ook niet altijd gewend om mondig te zijn, terwijl de gemiddelde Nederlander dat wel is. Dat komt door het cultuurverschil tussen het land van herkomst en Nederland. Als vrijwilliger gekoppeld aan een statushouder kan je daar erg behulpzaam bij zijn. Na de aftastende verkenningen naar niveau en opleiding, stel dan al snel de vraag:

[Waar wil je over 5 jaar of 10 jaar zijn? Aan het werk? Studerend? En wat dan en hoe dan? Maak het niet te ingewikkeld, maar leg het wel vast op papier.]

Hou dat in gedachten als *verre stip op de horizon*, er is nog een lange weg te gaan voor de statushouder, echter als dat gebeurt binnen een einddoel geeft het een houvast, hoop en verwachting voor de statushouder zelf.

De meeste statushouders hebben geen enkel idee wat de kansen en mogelijkheden zijn in Nederland en soms zijn ze ook veel te optimistisch. Probeer in de gesprekken een realistisch beeld neer te zetten.

[Probeer een realistisch plan te maken en laat het vooral het plan van de statushouder zijn en niet van de vrijwilliger.]

De betrokkenheid van een vrijwilliger bij de statushouder willen we een beetje begrenzen en stellen we op, in principe, 1 jaar. Daar mag best van af geweken worden, maar het maakt de betrokkenheid op elkaar, voor beide partijen een beetje overzichtelijk. Deel het jaar ook in, in bijvoorbeeld, vier delen of koppel het aan het opleidingsplan van de opleiding die gevolgd wordt. Het voordeel hiervan is dat je samen met de statushouder na elke periode een aanleiding hebt om terug te kijken en het begeleidingsplan aan te passen.

[Deel het jaar in, in overzichtelijke delen en ga telkens na of de doelen gehaald zijn en/of er aanpassingen nodig zijn.]

1.1 Kleine stapjes nemen, kleine stapjes uitwerken

Als de statushouder nog niet of nog maar net aan het leren is, is het lastig om te beginnen met communiceren. Taal is dan vaak nog onvoldoende, gebruik alle middelen die je kunt bedenken. Tekenen, een beeldwoordenboek, samen naar een filmpje kijken, maar ook soms gewoon een spelletje doen of de deur uit gaan, samen winkelen, gewoon wandelen, samen naar de bibliotheek etc. etc. . Wees in het begin niet te ambitieus, hou het vooral leuk. Leg de nadruk ook niet alleen

op taal, inburgeren is meer dan de taal leren, het gaat ook om cultuur. Laat in de gesprekken ook de cultuur in het land van herkomst mee spelen, wees daarin geïnteresseerd met respect.

[Schroom niet om allerlei alternatieve communicatie mogelijkheden te gebruiken en doe als dat zo uitkomt hele simpele leuke dingen.]

1.2 Grotere stappen nemen, grotere stappen uitwerken.

Als het taalniveau al iets verder is, dan kunnen er ook grotere doelen gesteld worden. Na niveau A2 wordt het communiceren wat makkelijker en in B1 gaat ineens de knop ergens om en komen de zinnen er ineens lekker uit. Vraag ook eens of de statushouder in het Nederlands denkt of alles vanuit zijn hoofd vertaald. Het Nederlands wordt op een gegeven moment ook de taal van de gedachten en dat moet, wil de taal ontwikkeling voorspoedig gaan. Als de taal al een beetje redelijk is, heeft het ook zin om verder te kijken dan alleen maar de taal. Geef een beeld van wat je in Nederland allemaal kan leren en wat voor werkmogelijkheden er zijn. Ga daar ook eens naar toe, onderzoek of er mogelijkheden zijn om onbetaald stage te lopen. Indien ja, dan moet dat wel overlegd worden met de gemeente. Stage heeft pas zin als de statushouder met B1 gaat beginnen, daarvoor is de communicatie op de werkvloer nog te ingewikkeld, tenzij het Engelse niveau wel goed is.

[Voer de inhoud van het spoorboekje op als de taal dat toelaat, oriënteer je breed samen met de statushouder, stippel een toekomst uit, hetzij voor werk hetzij voor onderwijs.]

1.3 De inburgering afronden.

De inburgering is klaar als de betreffende staatexamens zijn behaald. Op dat moment kan er al stage gelopen worden, gewerkt worden of zelfs al een andere opleiding begonnen worden. Over het algemeen is er grote behoefte bij de statushouder om voor zichzelf te kunnen zorgen, hetzij door werk (inkomen) of opleiding (studiefinanciering). Het accent voor de betrokkenheid van de vrijwilliger verschuift dan. Het gaat steeds minder om taal en steeds meer om de maatschappelijke positie van de statushouder. De statushouder is daar nog lang niet zelfstandig toe in staat, wij Nederlanders snappen de regeltjes vaak al niet. Verleg de ondersteuning daarom naar het grotere toekomst doel. Stimuleer en enthousiasmeer.

[Verleg aan het eind van de inburgering de betrokkenheid van taal naar toekomst.]

1.4 Afbakenen en zelfstandigheid.

Uiteindelijk moet de statushouder zelfstandig gaan functioneren in onze maatschappij. Richt je betrokkenheid daar op. Sommige statushouders gaan teveel leunen op de begeleider, dat is soms cultureel bepaald, waar veelal de ouderen of de overheid autoriteiten zijn en hun mening volgen ze gewoon volgzzaam. *Zo werkt het niet in Nederland.* Wakker eigen ambities aan en laat je niet voor een karretje spannen, ze moeten het zonder jou kunnen. Baken je betrokkenheid dus af.

[Richt je betrokkenheid tot de statushouder op zelfstandigheid van de statushouder.]

1.5 Gezinshereniging.

In een aantal gevallen is er sprake van een mogelijke gezinshereniging. Dat is een stressvolle periode omdat de procedures erg streng zijn. Met name voor die landen waar geen of weinig burgerlijke registratie is van huwelijken. Dan gaat het lang duren en wordt uiteindelijk het vergelijken van DNA toegepast als er kinderen uit dat huwelijk zijn. Zijn die er niet dan wordt het lastig. Ook als het gezin eenmaal herenigd is het stressvol, de echtelieden en de kinderen hebben

elkaar jaren niet gezien. De nieuwkomers moeten niet alleen snel wennen aan het nieuwe land, maar ook aan elkaar. De achterblijvers hebben daarnaast vaak lang in een kamp verbleven en hebben daar ook stress opgelopen.

[Als een gezinshereniging aanstaande is, praat daar dan veel over en probeer een realistisch beeld neer te zetten bij de statushouder, om stress en teleurstellingen te voorkomen.]

2 Het onderwijs niveau betrekken bij "Het spoorboekje"

Het niveau van de statushouders is heel divers en varieert van laag geletterd tot hoog opgeleid. Dat maakt dat er begeleiding op maat nodig is. Het scheelt al heel veel in de mogelijkheden als de statushouder in eigen land reeds onderwijs in het Engels heeft gehad en dus het westerse schrift kent of dat er alleen maar lagere school of minder is gevolgd in hun eigen taal. Er zijn een aantal zaken verplicht vanuit de Nederlandse overheid.

2.0 Verplichting 1

Alle statushouders onder de 65 jaar moeten *inburgeren*. Dat kan via de diverse opleidingen die erkend zijn door "**BLIK OP WERK**". DUO stelt daar een studiebeurs (voorlopige lening) voor ter beschikking.

De opleiding heet NT2 (Nederlands als Tweede Taal) en bestaat uit A0 (alfabetisering), A1 en A2 (basiskennis van de Nederlandse taal), B1 (gevorderde kennis van de Nederlandse taal) en B2 (extra gevorderde kennis van de Nederlandse taal). Alle fasen worden afgesloten met een certificaat of staatsexamen (Staatsexamen 1 = B1, Staatsexamen 2 = B2).

Een statushouder mag na het verkrijgen van de status 3 jaar over zijn inburgering doen, ongeletterden 5 jaar. Er zijn tal van mogelijkheden om met reden, verlenging van de termijn aan te vragen. (Zwangerschap, ziekte etc.). Dat kan pas in het laatste half jaar van de beoogde studieperiode. Is de studie met goed gevolg binnen de periode afgesloten dan wordt de lening een gift.

[Het is van belang niet te lang te wachten met het begin van de inburgeringscursus.]

2.1 Verplichting 2

Alle statushouders die na 1 september 2016 in Alphen aan den Rijn zijn gekomen moeten deelnemen aan het *participatie traject*. Dat betekent dat ze 20 uur per week moeten deelnemen aan een activiteit buiten de deur. (Dat kan van alles zijn, onderwijs volgen, sporten, vrijwilligers werk op de school van de kinderen of ergens anders, naar een ouderavond, een uitje, maar ook gewoon boodschappen doen of naar de dokter.)

[Het is de bedoeling dat ze de participatie activiteiten noteren in een klein boekje.]

2.2 Opleidingsniveau in het land van herkomst en de mogelijkheden in Nederland

Een statushouders die helemaal geen *opleiding* heeft genoten in het land van herkomst, komt heel weinig voor. Meestal is er wel + 5 jaar primair basisonderwijs genoten. Die mensen zijn het westerse schrift vaak niet machtig en beginnen de NT2 in A0. Deze groep is relatief groot. Een deel heeft ook + 2 jaar medium basisonderwijs genoten en is daarna gaan werken. Die mensen kunnen doorgaans met A0 of A1 beginnen. Maar hebben daar behoorlijk veel moeite mee.

Een deel heeft ook ± 4 jaar middelbaar onderwijs gevolgd. Die mensen beginnen ook met A1 maar stromen vrij snel door naar A2 en B1. Een hele enkeling gaat door naar B2.

Afhankelijk van het land van herkomst heeft een deel van de statushouders aan een universiteit gestudeerd of deze afgerond. Deze mensen kunnen via een versnelde inburgering in één jaar van A1 naar B2. [Onderwijsvormen in de diverse landen zijn te vinden in de bijlagen van dit document.]

Let op: Veel onderwijsniveaus in de landen van herkomst worden anders beoordeeld dan in Nederland. Afgerond middelbaar onderwijs in het land van herkomst is HAVO niveau en geen VWO. Een reeds 3 jaar gevolgde universitaire studie in eigen land, geeft in Nederland spaarzaam toegang tot het tweede jaar hier. Een afgeronde universitaire studie en al enkele jaren beroepspraktijk, wordt in Nederland niet direct erkend. De beroepsgroepen in Nederland kunnen hierbij adviseren en eventueel applicatie studies aanraden.

Voor vervolgonderwijs op MBO of HBO niveau is Staatsexamen 1 (B1) vereist, voor universitair onderwijs Staatsexamen 2 (B2), (er zijn uitzonderingen voor universitaire studies die alleen in het Engels gegeven worden).

[Ga met de statushouder na wat zijn onderwijs niveau in eigen land is en waar hij hier in Nederland na de NT2 naar toe wil. Maak daarvoor een soort lange termijn planning (meer dan 3 jaar). Vul het "Het spoorboekje" hiermee aan.]

2.3 Diploma's of certificaten.

Veel statushouders kunnen geen diploma's of slechts kopieën laten zien. Op de site van het **Nuffic** zijn alle diploma's en certificaten te raadplegen inclusief hun beoordeling naar de Nederlandse situatie.

Of een toekomst nou werk of onderwijs is, in alle gevallen wil de betreffende instelling een goed beeld hebben van de sollicitant of de student.

[Maak, als hulpmiddel, samen met de statushouder een CV en vul die steeds aan met de vaardigheden die hij/zij in Nederland heeft opgedaan.] [Een voorbeeld CV is te vinden in de bijlagen van dit document.]

Bijlagen

- Voorbeeld CV.
- Schoolstelsel Syrië.
- Schoolstelsel Eritrea.
- Schoolstelsel Irak.
- Schoolstelsel Somalië.
- Schoolstelsel Afghanistan.
-